

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroško ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Povsemzni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za označila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Naznanilo.

Naznanim vam, ljubi Slovenci, veselo novice. „Katoliško tiskovno društvo“ v Mariboru je založilo zopet novo prelepo knjigo. Ona je vredna, da seže človek v mošnjo in našteje štiri desetice za njo. Knjižici je ime „Bukve božje v naravi“.

Ta knjiga pa je res navlašč za Slovence. Kje pa najdeš Slovenca? Na njivi za plugom, v vinogradu z vinjakom, v gaju s sekiro. Kje pa vidiš Slovenko? Na vrtni pletji, na travniku se sukati, na ogonu žito žeti. Božja narava — te bukve ležijo zmiraj odprte pred našim ljudstvom, toda brati ali šteti vé iz njih malokdo. Kdor bo kupil to knjižico, pa bo razumel tudi v bukvah narave brati.

Bukvice je nemški spisal dr. Alban Stolz, a podomačil jih je P. Hrisogon Majar. — Knjigo, ki šteje 192 strani in velja 40 kr. brez pošte, s pošto pa 45 kr., naročujte v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Kdor kupi dvanajst iztisov, dobi trinajstega povrh.

V Mariboru na biljo ss. aa. Šimona in Juda 1886.

Dr. Ivan Križanič,
predsednik „kat. tisk. društva“.

Cestnina pa nemški liberalci.

Človek, ki se že potaplja na pol, ne lovi se bolj hlastno za vsako šibico, ki priplavlje blizu njega, kakor storé to sedaj nemški liberalci. Uže jim teče sedmo leto, kar so padli v vodo, to se pravi, odkar so v manjšini ter jim vladno krmilo ne leži več v rokah. V tem času so storili vse, mogoče in nemogoče, da pridejo zopet na površje, a doslej vse zastonj. Vsi naporji niso jim ničesar prinesli.

Grof Taaffe še ima celo svoje muhe ter jim vrže včasih kako šibico, da se je primejo, toda ali je ona že preslaba ali pa se zaženó prehlavno na-njo, prec so sopet tam, kjer so

bili — v vedni nevarnosti, da utonejo ter potegnejo seboj, kakor pravijo, srečo naše lepe Avstrije.

Naši bralci vedó, da mi ne sovražimo ne Nemcev in ne liberalcev, a v dno srca nam mrazi nemški liberalizem in bi kaj za to dali, da bi ga kdo odnesel, ne maramo, če v deveto deželo. Nič bi ga v Avstriji ne pogrešali in še le ti možje, ki se ga sedaj držó, kakor klošč kože, bili bi na zadnje veseli, da so se ga iznebili, saj jim, menimo, še ni ne mogoče izpregledati, da drvi on naše cesarstvo le v prerani grob.

Malo, sila malo imamo še sedaj znamenja, da se bliža njih spametovanje, kajti jašejo zmerom še na svojem konju ter čejo srečna storiti avstrijska ljudstva, ako se jim udajo. Tako so sedaj svoje limanice nastavili delalcem in — kmetom. Prvim ponujajo delalske kamore, zadnjim pa, da jih rešijo cestnine, češ, da je ona najhujša dača za-nje.

Dača je cestnina, ki se jemlje na državnih cestah, že, toda najhujša vendar-le ni, posebno še za to ne, ker je veliko kmetov, ki niso svoje žive dni nobene plačali ali pa celo redko. Za te, ki živé ob drž. cestah, je cestnina v resnici sitna in tudi huda, za-nje bi torej že kazalo, da se odpravi ali vsaj polajša.

Ako se more to izgoditi tako, da za to drugih ne obtežimo, z obema rokama bi človek segel po žrdi, ki štrli ob tacih cestah na pol kvišku, na pol pa visi nad vozom, ki prihaja memo, ter bi jo pognal daleč s ceste v kraj. Ali kaj pomaga, ko ne vé nihče, najmanj pa liberalci, kako se naj odpravi brez škode za državno kaso.

Ko so uni den v drž. zboru liberalni poslanci tiščali na to, da se odpravi cestnina, hoteli so, naj se vrže znesek, ki dohaja državi iz cestnine, mesto nje na zemljišeni davek ali pa, kar bi liberalni gospodi še bolj ugodilo, na vprežno živino. No, to bi bilo dobro! Ko bi se vrglo na davek, vzvišal bi se ta vsacemu,

naj se že potlej vozi kedaj po taki cesti ali ne. Ko bi se pa vrglo na vprežno živino, bi pa tak davek kmeta, ki glešta kaj vprežne živine, celo potlačil, gospoda, ki živi lahko brez take živine, pa bi ne plačala vinarja za ceste, da-si jih rabi. Za gospodo bi to že veljalo, ali čudimo se, kako je bilo mogoče, da so kmetje na Koroškem, Gornjem Štajerskem in Českem vsedli nemškimi kričačem na limanice ter so prosili za odpravo cestnine.

V drž. zboru sicer tokrat liberalcem ni obveljalo in so vsi konservativni poslanci, kakor en mož vstali zoper to, ali kdo vé, če ne bodo pa drugokrat, morebiti, kedar bodo liberalci prišli na krmilo, še tega vendar-le dognali. To bi pa potlej kar h krati šinil davek najmanj za 2 do 3 milijone kvišku in mi menimo, da je ta že itak večji, kakor je dobro ali komu ljubo.

To je vsekako pravično, da plačuje cesto tisti, ki jo rabi, huda krivica pa bi bila, da jo plačuje tudi ta, ki je nikoli ne rabi. Pač je cestnina sitna ali kakor še stojé sedaj razmere, ne dela nikomur krivice. Bode nam jo pač trpeti po takem še nadalje.

Interpelacija poslanca baron Gödel-Lannoy-a in tovarišev.

V zadnji seji drž. zbora je poslanec baron Gödel-Lannoy in tovariši stavil do finančnega ministra, pl. Dunajevskega to-le interpelacijo:

Pri raziskovanju škode, katero je zadnji močni mraz po Spodnjem Štajerju napravil, se je le v slučajih, ako posestnik nima drugih prihodkov, kakor iz poškodovanega posestva, mu obljubilo, da se mu odjenja nekaj pri davku.

To načelo, ako se izpelje v djanju, pa puzročuje, da še je posestniku ves davek plačati, da-si mu je mraz morebiti ves pridelek pokončal in je on torej vse stroške in vso dnino za težake zastonj izdal. Tak davek pa bi si moral seveda od drugod vzeti ali si ga drugje prislužiti.

Prebivalci onih krajev, katere to postopanje hudo zadéva, mené, da tam, kjer ni prihodka, ni tudi davka plačevati in da se po takem zgorej imenovano postopanje nikakor ne zлага s človekoljubno postavo našo, usojajo si torej po podpisanih staviti do Njega ekscelencije g. finančnega ministra vprašanje:

1. Je-li Njega ekscelenciji to postopanje znano in

2. ali ima vis. finančno oskrbnništvo voljo kje kako ukreniti kaj, da se revščina, v kateri so vsled tega vinorejci, še ne pomnožuje brez potrebe.“

Na Dunaju, dne 22. meseca oktobra 1886.
Gödel-Lannoy.

Burgstaller, Lienbacher, dr. Gregorec, Liechtenstein, Hayden, Thurnher, dr. Oelz, Karlon,

Šuklje, Doblhamer, Vucetich, dr. Fuchs, de Franceschi, Ciani, E. Bazzanella, Gentilini, Albertini, dr. Lorenzoni, Vidulič.

Gospodarske stvari.

Koristnost črnega grozdíča. (*Ribes nigrum*).

Sad črnega grozdíča diši nekakošno po steničje ali kakor brinjeve jagode. Ta sad deluje čistivno na kri in žene na vodo. Tudi se črno grozdíče v raznih oblikah zoper vnetja v grlu, zoper grižo in vodenico bolnikom s pridom daje. Listi in mehke mladike črnega grozdíča so prav dobre za krčevi ali oslovski kašelj, zlasti pri otrokih in previdno in pametno ravna, kdor si vsako leto nekaj tega zdravila nabere, v senci pod papirjem posuši, pred prahom dobro obvaruje, kar je pri vseh zeliščih in rastlinah, ki je za vunajno ali notrajno vraštvo rabijo, storiti zelo potrebno. Mladike se razcepijo, in potem z listjem vred na drobno zrežejo. Polno perišče na $\frac{1}{4}$ litra vode s 34 gramov kandičnega cukra na polovico vkuhanu in precejeno se da zjutra, opoldne in zvečer boleniku piti in kašelj se poleže. Otrokom, ki bi samega zdravila radi ne pili, se primeša nekaj mleka. Če se črno grozdíče, ko je popolnoma zrelo, s suhega dreva natrga, v ne prevroči krušni peči dobro in počasno posuši, tako je to prizvrstno domače zdravilo proti vratobolu, oteklini, bezgavkam v požiravniku, pivki itd. Pol pitne kupice tega grozdíča se na $\frac{1}{4}$ litru vode skuha tako dolgo, da postane mehko in se potem skozi čisto platneno capico stisne. Ti tekočini se pridene ravno toliko belega cukra, se oboje skuha, da se nekako zgošči in od tega se daje vsako drugo uro boleniku po kafejini žličici. Ta sok se sme tudi zraven drugega zdravila jemati.

Sejmovi. Dne 2. novembra v Vitanju in v Stradnu. Dne 3. nov. v Pišecah. Dne 4. nov. na Ponikvi. Dne 6. nov. v Lembergu, pri sv. Lenartu v Slov. gor., pri Novicerkvi, pri sv. Vidu v Halozah, v Brežicah, na Rečici in v Selnici nad Mariborom.

Dopisi.

Iz Ptujca. (Študentovska kuhinja. Prošnja do slovenskih domoljubov.) [Konec.] Doslej obeduje na dan od 15—22 dijakov, na mesec se bode okoli 500 porcij à 15 kr. razdelilo, kar stane na mesec 70 fl. in za eno šolsko leto 750 fl. Zares precejšnja svota; a ptujski Slovenci se je nismo prestrašili. Težilo nas je prvič to, da smo sami h krati zložili uže za vsak mesec nad polovico potrebne svote, drugič pa se zanašamo na znano in tolikrat